

ẤN ĐỘ

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Về kiến thức

- Biết được những nét chính về kinh tế, chính trị, xã hội Ấn Độ nửa sau thế kỉ XIX, nguyên nhân của tình hình đó.

- Nắm được khái niệm “châu Á thức tỉnh” và các phong trào đấu tranh chống thực dân Anh ở Ấn Độ, sự chuyển biến kinh tế, xã hội và sự ra đời, hoạt động, vai trò của Đảng Quốc đại.

II. NỘI DUNG HỌC TẬP: Tình hình kinh tế, xã hội Ấn Độ nửa sau thế kỉ XIX

Đảng Quốc đại và phong trào dân tộc (1885 – 1908)

III. TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động của thầy và trò	Nội dung
GV khái quát tình hình Ấn Độ từ nửa sau thế kỉ XIX, về quá trình chủ nghĩa thực dân xâm lược Ấn Độ. Yêu cầu HS theo dõi SGK để thấy được những nét lớn trong chính sách cai trị của thực dân Anh ở Ấn Độ. GV chốt ý <i>?-Em suy nghĩ gì về tình hình Ấn Độ cuối thế kỉ XIX?</i> <i>Hs trả lời</i> <i>?-Những chính sách thống trị của thực dân Anh đưa đến hậu quả gì?</i> <i>Hs trả lời</i> GV nhận xét, kết luận: Nhân dân Ấn Độ bần cùng, đói khổ, thủ công nghiệp bị suy sụp, nền văn minh lâu đời bị phá hoại, quyền dân tộc bị chà đạp → Phong trào đấu tranh của các tầng lớp nhân dân chống thực dân Anh, giải phóng dân tộc bùng nổ quyết liệt, tiêu biểu là cuộc khởi nghĩa Xi-pay. GV giới thiệu về sự ra đời và những đặc điểm của giai cấp tư sản Ấn Độ. GV giải thích khái niệm: Đảng Quốc đại Ấn Độ, phái “ôn hòa”, phái “cấp tiến”. Yêu cầu HS theo dõi đoạn chữ nhỏ trong SGK (Xem hình 4 SGK_tr11), giới thiệu về Ti-lắc để thấy được thái độ đấu tranh cương quyết và vai trò của Ti-lắc đối với phong trào giải phóng dân	1. Tình hình kinh tế, xã hội Ấn Độ nửa sau thế kỉ XIX - Đầu TK XVII, chế độ phong kiến Ấn Độ suy yếu → các nước phương Tây chủ yếu Anh - Pháp đua nhau xâm lược. - Giữa TK XIX, Anh hoàn thành xâm lược và đặt ách cai trị, Ấn Độ trở thành thuộc địa quan trọng nhất của thực dân Anh. <i>*Chính sách cai trị của thực dân Anh:</i> - <i>Kinh tế:</i> Anh biến Ấn Độ thành thuộc địa, để vơ vét bóc lột lương thực và nguyên liệu, và nơi tiêu thụ hàng hóa cho chính quốc. - <i>Chính trị - xã hội:</i> Chính sách “chia để trị”, mua chuộc giai cấp thống trị, khoét sâu sự cách biệt về chủng tộc, tôn giáo, đẳng cấp trong xã hội. - <i>Văn hóa - giáo dục:</i> thi hành chính sách ngu dân, khuyến khích tập quán lạc hậu, thủ tục cổ xưa... - Hậu quả: Kinh tế bị suy sụp, đời sống nhân dân cực khổ → mâu thuẫn xã hội gay gắt. 3. Đảng Quốc đại và phong trào dân tộc (1885 – 1908) (20') - Từ giữa TK XIX, phong trào đấu tranh của nông dân, công nhân đã thức tỉnh ý thức dân tộc của giai cấp tư sản và tầng lớp trí thức Ấn Độ. Họ bắt đầu vươn lên đòi tự do phát triển kinh tế và được tham gia chính quyền, nhưng bị thực dân Anh kìm hãm. *Sự thành lập Đảng Quốc Đại: - Cuối 1885, Đảng Quốc đại – chính đảng đầu tiên của giai cấp tư sản Ấn Độ được thành lập, đánh dấu giai đoạn mới trong phong trào giải phóng dân tộc,

tộc ở Ấn Độ. <i>?-Đảng Quốc đại có vai trò như thế nào trong phong trào đấu tranh của nhân dân Ấn Độ? Hs trả lời</i> Kết hợp khai thác <i>Lược đồ phong trào cách mạng Ấn Độ cuối TK XIX – đầu TK XX</i>, xác định vị trí diễn ra phong trào cách mạng. Yêu cầu HS theo dõi SGK để thấy được nguyên nhân, diễn biến của cuộc tổng bãi công ở Bombay. <i>?-Phong trào đấu tranh 1905 – 1908 có nét gì mới so với trước? Hs trả lời</i> GV nhận xét, chốt ý. <i>?-Ý nghĩa của tổng bãi công của công nhân Bombay năm 1908? Hs trả lời</i> GV kết luận.	giai cấp tư sản Ấn Độ bước lên vũ đài chính trị. - Trong quá trình hoạt động, Đảng Quốc đại bị phân hóa thành hai phái: phái “ôn hòa” chủ trương thỏa hiệp, chỉ yêu cầu Chính phủ Anh tiến hành cải cách; phái “cấp tiến” do Ti-lắc cầm đầu có thái độ kiên quyết chống Anh. *Phong trào đấu tranh 1905 – 1908: - Tháng 7 – 1905, Anh thi hành chính sách chia đôi xứ Bengan: miền Đông của người Hồi giáo, miền Tây của người Hindu giáo. Nhân dân căm phẫn, nhiều cuộc biểu tình nổ ra rầm rộ. - Tháng 6 – 1908, thực dân Anh bắt giam Ti-lắc, kết án 6 năm tù. Vụ Ti-lắc đã thổi bùng lên đợt đấu tranh mới. - Tháng 7 – 1908, công nhân Bombay bãi công chính trị, lập các đơn vị chiến đấu, xây dựng chiến lũy chống thực dân Anh. → Đỉnh cao của phong trào giải phóng dân tộc ở Ấn Độ. - Tuy nhiên chính sách chia rẽ của thực dân Anh và sự phân hóa trong Đảng Quốc đại làm cho phong trào tạm ngừng. - Cao trào này do một bộ phận giai cấp tư sản lãnh đạo, mang đậm ý thức dân tộc, thể hiện sự thức tỉnh của nhân dân Ấn Độ trong trào lưu dân tộc dân chủ của nhiều nước châu Á đầu thế kỉ XX.

V. TỔNG KẾT VÀ HƯỚNG DẪN HỌC TẬP

1. Tổng kết: 5 phút

- * Nguyên nhân bùng nổ phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc ở Ấn Độ ?
- * Sự phân hóa của Đảng Quốc đại? Vai trò của Đảng Quốc đại trong phong trào đấu tranh của nhân dân Ấn Độ?